

บทที่ 4

วิเคราะห์การบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย

บทวิเคราะห์เกี่ยวกับการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยนี้จะนำหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 มาเป็นแนวทางสำหรับการวิเคราะห์เรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยของไทย และนำบทบัญญัติของกฎหมายต่างประเทศในบทที่ 3 มาพิจารณาเปรียบเทียบกับบทบัญญัติกฎหมายไทย เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าที่เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด มีการพิจารณาดังต่อไปนี้

4.1 ความครอบคลุมของบทบัญญัติกฎหมายไทยในปัจจุบันที่จะนำมาบังคับใช้กับกรณีการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย

4.1.1 บทบัญญัติกฎหมายไทยเรื่องความผิดบุกรุก

บทบัญญัติตามกฎหมายไทยในปัจจุบันที่จะนำมาบังคับใช้กับกรณีการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย ได้แก่ บทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาในเรื่องความผิดฐานบุกรุก ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 362 ถึงมาตรา 366 โดยที่มาตรา 362 ถึง มาตรา 364 เป็นฐานความผิด มาตรา 365 เป็นเหตุฉกรรจ์ของความผิดตามมาตรา 362 ถึง มาตรา 364 ส่วนมาตรา 366 เป็นข้อบัญญัติทางวิธีพิจารณา

มาตรา 364 จะกำหนดลักษณะการกระทำอันกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดคือการกระทำที่เป็นการเข้าไปหรือซ่อนตัวอยู่ในสถานที่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือไม่ยอมออกไปจากสถานที่นั้น เมื่อผู้มีสิทธิที่จะห้ามมิให้เข้าไปได้ไล่ให้ออก และมาตรา 365 เป็นเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานบุกรุกของมาตรา 362 ถึง มาตรา 364 โดยกำหนดให้การใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย หรือโดยมีอาวุธ หรือโดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป หรือในเวลากลางคืนเป็นเหตุฉกรรจ์อันผู้กระทำความผิดจะต้องมีความรับผิดเพิ่มขึ้น

จะเห็นได้ว่า มาตรา 364 จะเป็นความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน โดยเจตนาตามมาตรานี้เป็นเจตนาธรรมดาของผู้กระทำต้องรู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิดด้วยว่าสถานที่นั้นเป็นเคหสถานหรืออาคารเก็บรักษา หรือสำนักงานในความครอบครองของผู้อื่น และตัวผู้กระทำได้เข้าไปหรือซ่อนตัวอยู่ใน หรือไม่ยอมออกจากสถานที่เช่นว่านั้น เมื่อผู้มีสิทธิที่จะห้ามมิให้เข้าไปได้

ไล่ให้ออกโดยไม่มีเหตุอันสมควร โทษสำหรับความผิดนี้คือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ¹

4.1.2 ความครอบคลุมของบทบัญญัติกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับบทกฎหมายต่างประเทศ

เมื่อพิจารณาถึงความครอบคลุมของบทบัญญัติกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับบทกฎหมายต่างประเทศแล้ว จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการกำหนดความผิดอาญาฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยที่แบ่งแยกออกจากฐานความผิดบุกรุกทั่วไปมีเฉพาะในบทกฎหมายบางประเทศเท่านั้น โดยประเทศเหล่านั้นเป็นกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) ดังที่ได้กล่าวในบทที่ 3 โดยได้ยกกรณีตัวอย่างกฎหมายของสาธารณรัฐอินเดีย และสาธารณรัฐสิงคโปร์ และในขณะที่กลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ (Civil Law) เช่น สาธารณรัฐฝรั่งเศส และรวมถึงประเทศไทยนั้นยังไม่มี การแบ่งแยกการความผิดฐานบุกรุกระหว่างบุกรุกทั่วไปกับบุกรุกบ้านที่พักอาศัยแยกออกจากกัน

ในส่วนสาธารณรัฐฝรั่งเศสจะพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส (French Penal Code) ได้บัญญัติการกระทำอันเป็นความผิดฐานบุกรุกไว้ในหมวด 6 ว่าด้วยความผิดที่กระทำต่อสิทธิส่วนบุคคล (Offence Against Personality) หมวดย่อยที่ 1 ความผิดที่กระทบต่อความเป็นส่วนตัว (Offence Against Privacy) ในมาตรา 226-4 มาตรา 226-5² มาตรา 226-6³ และมาตรา 226-7⁴ เป็นบทบัญญัติเรื่องการกำหนดโทษ

โดยมาตรา 226-4⁵ บัญญัติว่า “การเข้าไปหรือการเข้ายึดครองโดยมิชอบด้วยกฎหมายที่อยู่อาศัยของผู้อื่น ด้วยวิธีการใช้กำลังคุกคาม ชูเชื้อ ใช้ความรุนแรง หรือข่มขู่ เว้นแต่มีอำนาจกระทำ ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นกระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกเป็นเวลา 1 ปี และปรับเป็นเงิน 15,000 ยูโร”

ส่วนกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) เช่น สาธารณรัฐอินเดียและสาธารณรัฐสิงคโปร์ บัญญัติจะอยู่ประมวลกฎหมายอาญาอินเดีย (The Indian Penal Code)

¹ อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560

² French Penal Code. Article 226-5.

³ French Penal Code. Article 226-6.

⁴ French Penal Code. Article 226-7.

⁵ Article 226-4 Entering or unlawfully occupying the residence of another by means of manoeuvres, threats, acts of violence or constraint, except where permitted by law, is punished by one year's imprisonment and a fine of €15,000.

มาตรา 441 และความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน “House Trespass” ตามมาตรา 442 ความผิดฐานซ่อนตัวอยู่ในเคหสถาน “Lurking House-trespass” ตามมาตรา 443 และรวมทั้งความผิดฐานบุกรุกโดยทำลายเคหสถาน “House-breaking” ตามมาตรา 445

บทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยในประมวลกฎหมายอาญาของอินเดีย (The Indian Penal Code) ในหมวด 17 หมวดความผิด ความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน “House Trespass” และของประมวลกฎหมายอาญาสิงคโปร์ (Penal Code) ตามมาตรา 442⁶ บัญญัติไว้ว่า

“ผู้ใดกระทำความผิดโดยเข้าไปในหรือซ่อนตัวอยู่ในอาคาร เติ้นท์ หรือเรือที่ใช้เป็นที่พักอาศัย หรือโรงเรือนอาคารใด ๆ สถานที่ที่ใช้เป็นที่สักการบูชา หรือใช้สำหรับเก็บรักษาสินค้า ผู้นั้นกระทำความผิดฐาน “บุกรุกเคหสถาน””

ความผิดฐานซ่อนตัวอยู่ในเคหสถาน “Lurking House-trespass” ตามมาตรา 443⁷ บัญญัติไว้ว่า

“ผู้ใดกระทำความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน โดยหลบซ่อนตัวจากผู้ที่มีสิทธิจับไล่ผู้บุกรุกออกจากโรงเรือน อาคาร หรือสิ่งปลูกสร้าง เติ้นท์ หรือเรือขนาดใหญ่ที่ใช้สำหรับอยู่อาศัย ผู้นั้นกระทำความผิดฐาน “ซ่อนตัวอยู่ในเคหสถาน””

ความผิดฐานบุกรุกโดยทำลายเคหสถาน “House-breaking” ตามมาตรา 445⁸ บัญญัติไว้ว่า

“ผู้ใดกระทำความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน โดยการเข้าไปในเคหสถานหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของเคหสถานด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดดังบัญญัติดังต่อไปนี้ หรืออยู่ในเคหสถานหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของเคหสถานเพื่อจะกระทำความผิดในสถานที่นั้นและได้ออกจากเคหสถานหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของเคหสถานด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดดังบัญญัติต่อไปนี้ ผู้นั้นกระทำความผิดฐาน “บุกรุกโดยทำลายเคหสถาน”

(a) ถ้าได้เข้าไปหรือได้ออกมาโดยช่องทางใด ๆ ซึ่งได้ทำขึ้นเองหรือโดยมีผู้เป็นใจเปิดไว้ให้เพื่อที่จะกระทำความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน

(b) ถ้าได้เข้าไปหรือได้ออกมาผ่านช่องทางใด ๆ ซึ่งไม่ได้จ้างงโดยบุคคลอื่นนอกเหนือจากตัวผู้กระทำเองหรือผู้เป็นใจให้เป็นทางคนเข้า หรือผ่านช่องทางใด ๆ ซึ่งต้องปิ่นหรือข้ำมกำแพงหรืออาคาร

⁶ The Indian Penal Code. Section 442.

⁷ The Indian Penal Code. Section 443.

⁸ The Indian Penal Code. Section 445.

(c) ถ้าได้เข้าไปหรือได้ออกมาผ่านช่องทางใด ๆ ซึ่งได้เปิดไว้เองโดยบุคคลอื่น นอกเหนือจากตัวผู้กระทำเองหรือผู้เป็นใจเปิดไว้ให้ เพื่อที่จะกระทำความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน ด้วยวิธีการใด ๆ ซึ่งผู้ครอบครองเคหสถานไม่ประสงค์จะเปิดไว้สำหรับเป็นช่องทางเข้าออก

(d) ถ้าได้เข้าไปหรือได้ออกมาโดยทำลายสิ่งกีดขวางกันสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์สิน เพื่อที่จะกระทำความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน หรือเพื่อที่จะออกจากเคหสถานหลังจากการกระทำความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน

(e) ถ้าได้ใช้ทางเข้าหรือทางออกโดยการใช้กำลัง หรือข่มขู่ หรือทำร้ายร่างกายบุคคลใด ๆ

(f) ถ้าได้เข้าไปหรือได้ออกมาผ่านช่องทางใด ๆ อันผู้กระทำรู้อยู่แล้วว่าช่องทางดังกล่าว ยึดโยงกับทางเข้าหรือทางออก และผู้กระทำได้ทำการปลดการยึดโยงนั้นด้วยตัวผู้กระทำหรือด้วยตัวผู้เป็นใจ

จะเห็นได้ว่าในกฎหมายอาญาอินเดีย และสาธารณรัฐสิงคโปร์มีบทบัญญัติถึงลักษณะของการบุกรุกโดยมีการแบ่งแยกการกระทำที่เป็นความผิดบุกรุกออกไว้ชัดเจน คือ จะแยกการบุกรุกแบบธรรมดาทั่วไปกับการบุกรุกเคหสถานออกไว้แตกต่างกัน

จึงสรุปได้ว่า ในการเปรียบเทียบประเด็นความครอบคลุมของบทบัญญัติที่จะนำมาบังคับใช้กับกรณีการบุกรุกเคหสถานที่พ้องอาศัยกับบทกฎหมายของต่างประเทศนั้น หากเป็นกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) อย่างเช่น สาธารณรัฐอินเดีย และสาธารณรัฐสิงคโปร์ มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมในกรณีการบุกรุกเคหสถานที่พ้องอาศัย ซึ่งจะต่างกับกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายซีวิลลอว์ (Civil Law) เช่น สาธารณรัฐฝรั่งเศส รวมถึงประเทศไทยที่มีเพียงบทบัญญัติความผิดฐานบุกรุกธรรมดาเท่านั้น ยังไม่มีการบัญญัติเกี่ยวกับความผิดที่เป็นการบุกรุกเคหสถานที่พ้องอาศัยไว้โดยเฉพาะแยกออกต่างหากจากการบุกรุกธรรมดา

จะเห็นได้ว่า ความหมายของคำว่า เคหสถาน ตามที่กฎหมายของไทยตามมาตรา 364 ที่บัญญัติไว้ได้กล่าวถึงแค่คำว่าบุกรุกเคหสถานแต่ไม่ได้กล่าวถึงที่พ้องอาศัย หรือบ้านพักอาศัย โดยเฉพาะเอาไว้ให้ชัดเจน คือ เคหสถานที่พักอาศัย (Privacy) หมายถึง ความเป็นส่วนตัวในบ้านที่พักอาศัย สิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง และเป็นสิทธิที่เจ้าของสามารถที่จะควบคุมพื้นที่ส่วนตัวของตนเอง หรือการที่บุคคลมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะอยู่อย่างสันโดษโดยปราศจากการแทรกแซง การรบกวนจากบุคคลอื่น องค์กร หรือจากรัฐ เพราะผู้กระทำต้องมีเจตนาพิเศษที่จะเข้าครอบครองหรือรบกวนการครอบครองและต้องเป็นทรัพย์สินที่ผู้กระทำเข้าไปได้ จึงต้องเป็นทรัพย์สินที่มีรูปร่าง ทั้งที่จริงแล้ว

⁹ สุพิศ ประณีตพลกรัง. (2562). *Criminal law ความผิดฐานบุกรุก ฐานรับของโจร* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บัณฑิตอักษร. หน้า 2-3.

ลักษณะพฤติการณ์การกระทำและเจตนาของผู้กระทำนั้นเป็นยิ่งกว่าความผิดฐานบุกรุก สิ่งที่กฎหมายมุ่งประสงค์ที่จะให้ความคุ้มครองคือ ความสงบสุขของการดำรงชีวิตในพื้นที่และสิทธิเข้าบ้าน ดังนั้นบัญญัติของไทยเกี่ยวกับการบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญาในปัจจุบันไว้เพียงเท่านี้ จึงไม่สอดคล้องและไม่มีการแบ่งแยกถึงสถานที่ที่บุกรุกที่พ้องอาศัยกับบุกรุกทั่วไปไว้ให้ชัดเจน ทั้งที่การกระทำเช่นนี้เป็นการรบกวนความสงบสุขของการดำรงชีวิตในพื้นที่ส่วนตัวสิทธิในความเป็นเจ้าของบ้านอันเป็นสิ่งที่กฎหมายจะคุ้มครอง

4.2 เหตุผลและความจำเป็นของการกำหนดให้การบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยเป็นความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาของไทย

จากที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้นตามบทบัญญัติกฎหมายอาญาของไทยในปัจจุบันยังไม่อาจครอบคลุมถึงการกระทำความผิดที่มีลักษณะที่ผู้กระทำได้มีเจตนาที่จะบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย หากเพียงแต่อาศัยการใช้และการตีความหมายซึ่งในบางกรณีทำให้การลงโทษไม่เหมาะสมและไม่เป็นไปตามสัดส่วนโทษที่ผู้กระทำสมควรที่จะได้รับตามความเป็นจริง ดังนั้นในการกำหนดให้การบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยเป็นความผิดอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาโดยมีเหตุผลและความจำเป็น ดังนี้

4.2.1 เหตุผลในทางทฤษฎี

โดยจะพิจารณาถึงทฤษฎีและหลักการทางกฎหมายอาญา รวมถึงวิเคราะห์ถึงบทบัญญัติความผิดในเรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย ดังนี้

1) ความสอดคล้องกับหลักการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญา

การกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาเกี่ยวกับการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย ซึ่งพฤติกรรมของผู้กระทำเป็นพฤติกรรมที่ก่ออันตรายต่อผู้อื่น (Harm to Others) เนื่องจากการบุกรุกเข้าไปในเคหสถานที่พักอาศัยโดยมิชอบนั้นเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคลและสิทธิในที่อยู่อาศัย ทำให้บุคคลที่อยู่ในที่พักอาศัยนั้นตกอยู่ในความเสี่ยงอันตรายที่จะเกิดขึ้นมาภายหลังจากการที่ผู้บุกรุกได้บุกรุกเข้ามาในที่พักอาศัย จึงเป็นการสมควรที่จะมีมาตรการการกำหนดความผิดทางอาญาเรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยตามหลักภัยอันตรายต่อผู้อื่น เพื่อเป็นการป้องกันภัยอันตรายอันจะเกิดต่อผู้อื่นเพื่อป้องกันและยับยั้งเจตนาที่จะกระทำความผิดของผู้ที่จะกระทำการบุกรุก นอกจากนี้พฤติกรรมการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยยังเป็นพฤติกรรมที่น่าตำหนิ (Culpability) เนื่องจากการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยเกิดขึ้นจากผู้กระทำที่มีเจตนาในเข้าไปในสถานที่โดยมิชอบ หรืออาจจะมีเจตนาชั่วร้ายกระทำความผิดอื่นเพิ่มเติมในสถานที่ที่พักอาศัยนั้นได้

นอกจากนี้ การกำหนดความผิดอาญาเรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย เมื่อพิจารณาตามหลักการกำหนดความผิดอาญาเรื่องกฎหมายศีลธรรม (Legal Moralism) มองว่าพฤติกรรมที่ผู้กระทำได้กระทำเกี่ยวกับการบุกรุกเข้าไปโดยมิชอบเข้าไปในเคหสถานที่พักอาศัยนั้นมีส่วนเชื่อมกับทางศีลธรรมอย่างชัดเจน เนื่องจากเจตนาที่ผู้กระทำประสงค์ที่จะทำความผิดนั้นย่อมเป็นข้อห้ามซึ่งเป็นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ที่มีมาจากเรื่องศีลธรรมทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นเจตนาเกี่ยวกับทรัพย์สินในเรื่องการลักทรัพย์ที่เป็นของผู้อื่นมาเป็นของตน ทำร้ายร่างกายหรือประสงค์ต่อชีวิตผู้อื่น

อย่างไรก็ตาม การกำหนดความผิดทางอาญาเรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยเกี่ยวกับเรื่องประโยชน์หรือเหตุผลที่จะได้รับจากการกำหนดความรับผิดชอบเรื่องนั้นว่าเพียงพอหรือไม่สำหรับการนำกฎหมายมาใช้กับกรณีการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยนี้ เนื่องจากการกระทบต่อสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ จึงสมควรที่จะมีการชั่งน้ำหนักเรื่องสิทธิเสรีภาพว่าระหว่างผู้เสียหายที่เสียไปกับการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิด และชั่งน้ำหนักของตัวผู้กระทำความผิดที่จะต้องเสียเสรีภาพของตนไปบ้างหากมีการกำหนดความผิดในเรื่องนี้

2) ความทับซ้อนกับความผิดอาญาเดิม

บทบัญญัติในปัจจุบันตามกฎหมายไทยนั้นคือประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362 ถึงมาตรา 366 อันเป็นความผิดฐานบุกรุกที่กล่าวไว้ข้างต้น ดังกล่าวจะเห็นได้ว่าในกฎหมายสาธารณรัฐอินเดีย และสาธารณรัฐสิงคโปร์ มีบทบัญญัติถึงลักษณะของการบุกรุกโดยมีการแบ่งแยกการกระทำที่เป็นความผิดบุกรุกออกไว้ชัดเจนคือ จะแยกกำหนดการบุกรุกแบบธรรมดาทั่วไปกับการบุกรุกเคหสถานออกไว้แยกต่างกัน

จึงสรุปได้ว่า ในการเปรียบเทียบประเด็นความครอบคลุมของบทบัญญัติที่จะนำมาบังคับใช้กับกรณีการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยกับบทกฎหมายของต่างประเทศนั้น ประเทศไทยที่มีเพียงบทบัญญัติความผิดฐานบุกรุกธรรมดาเท่านั้น ยังไม่มีการบัญญัติเกี่ยวกับความผิดที่เป็นการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยไว้โดยเฉพาะแยกออกต่างหากจากการบุกรุกธรรมดา จะเห็นได้ว่าบัญญัติของไทยเกี่ยวกับการบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญาในปัจจุบันไว้เพียงเท่านี้ จึงไม่สอดคล้องและไม่มีการแบ่งแยกถึงสถานที่ที่บุกรุกที่พักอาศัยกับบุกรุกทั่วไปไว้ให้ชัดเจน ทั้งที่การกระทำเช่นนี้เป็นการรบกวนความสงบสุขของการดำรงชีวิตในพื้นที่ส่วนตัวสิทธิในความเป็นเจ้าของบ้านอันเป็นสิ่งที่กฎหมายจะคุ้มครอง

ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาความทับซ้อนของบทบัญญัติความผิดบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยกับความผิดบุกรุกทั่วไป การกำหนดบทบัญญัติความผิดฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย ในรูปแบบที่คล้าย ดังเช่น สาธารณรัฐอินเดียและสาธารณรัฐสิงคโปร์ ผู้เขียนเห็นว่าน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ปัญหาประเด็นนี้ได้

4.2.2 เหตุผลในทางปฏิบัติ

เหตุผลของการกำหนดความผิดอาญาฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยโดยพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการปฏิบัติ โดยมีเหตุผลดังต่อไปนี้

1) เพื่อให้การลงโทษเป็นไปตามสัดส่วนที่แท้จริง

บทบัญญัติตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยในปัจจุบัน การบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยจะเห็นได้ว่าบทลงโทษตามตามกฎหมายไทยในปัจจุบันยังไม่ได้สัดส่วนกับความผิดอย่างแท้จริง กล่าวคือ ผู้กระทำความผิดมีความประสงค์คือการเข้าไปหรืออยู่ในเคหสถาน โดยมีขอบอันเป็นความผิดบุกรุก ผู้เขียนมองว่าการที่ผู้กระทำความผิดได้บุกรุกเข้าไปหรือซ่อนตัวอยู่ในเคหสถานที่พักที่หมายถึง เคหสถานที่พักอาศัย (Privacy) ที่หมายถึง ความเป็นส่วนตัวในบ้านที่พักอาศัย สิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง และเป็นสิทธิที่เจ้าของสามารถที่จะควบคุมพื้นที่ส่วนตัวของตนเอง หรือการที่บุคคลมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะอยู่อย่างสันโดษโดยปราศจากการแทรกแซง การรบกวนจากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เป็นการบุกรุกอสังหาริมทรัพย์ธรรมดาทั่วไป เมื่อมีการเข้าไปหรือซ่อนตัวอยู่ในเคหสถานที่พักอาศัยโดยมิชอบนั้นแล้ว มองว่าความเป็นส่วนตัวในบ้านที่พัก คือ เป็นที่ที่เจ้าบ้านผู้ที่มีสิทธิในบ้านนั้นรู้สึกว่าเป็นที่ที่ปลอดภัยที่สุดสำหรับตนเองและครอบครัว ฉะนั้นเมื่อมีทรัพย์สิน เงินทอง เอกสาร ของมีค่า หรือทุกสิ่งอย่างที่สำคัญ ก็ต้องเก็บไว้ที่บ้านที่พักอาศัย และเมื่อเกิดกรณีผู้กระทำ ได้มีเจตนาที่จะกระทำความผิดอื่นอีกที่มีความร้ายแรงกว่าเจตนานุกรุกธรรมดานั้นอีก ผู้กระทำ ก็จะมีคามรับผิดชอบเพียงแก่ความผิดนุกรุกธรรมดา

ทั้งนี้ เหตุผลของการกำหนดความผิดอาญาเรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการลงโทษที่ว่า การลงโทษเป็นไปเพื่อทดแทนความผิด ดังนั้นจำนวนโทษที่จะลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต้องเป็นจำนวนที่เหมาะสม คือมีความเท่าเทียมและสัมพันธ์กับความหนักเบาของความผิด ตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อทดแทนความผิด (Retributive Theory)

จะเห็นได้ว่าการกำหนดโทษจะขึ้นอยู่กับความรุนแรงว่ามากหรือน้อยเพียงใดกับความผิดในแต่ละฐาน เนื่องจากความผิดแต่ละประเภะนั้นอาจมีความร้ายแรงที่แตกต่างกันไป จึงทำให้หากมีการกำหนดโทษที่ตายตัวในความผิดแต่ละฐาน โดยที่ไม่ได้กำหนดโทษหนักขึ้นในกรณีที่เกิดพฤติการณ์ของการกระทำมีความร้ายแรงอาจทำให้ผู้กระทำผิดนั้นไม่เกรงกลัวที่จะกระทำความผิดซ้ำอีก

2) เพื่อให้เกิดผลในการป้องกันและยับยั้งการกระทำความผิด

เมื่อการกำหนดให้การบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยเป็นความผิดอาญานอกจากเหตุผลที่ว่าให้การลงโทษเป็นไปตามสัดส่วนที่แท้จริงแล้ว ยังต้องมีเหตุผลในการป้องกันและยับยั้ง

การกระทำความผิดด้วย เนื่องจากบทบัญญัติการบุกรุกเพื่อไปกระทำความผิดฐานเคหสถานที่พักอาศัย อันเป็นความผิดที่กว้างขึ้นและมีบทลงโทษที่หนักกว่าบทลงโทษที่ใช้อยู่เดิม กล่าวคือ บทบัญญัติการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยจะมีการกำหนดบทลงโทษที่เหมาะสมโดยพิจารณาจากบทลงโทษของความผิดฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย เมื่อมีการกำหนดความผิดและบทลงโทษดังกล่าวแล้ว จะทำให้ผู้ที่มีความคิดที่จำทำผิดเกิดความเกรงกลัวและมีความยับยั้งชั่งใจมากยิ่งขึ้นก่อนจะลงมือกระทำความผิด และนี่ก็ถึงผลของการกระทำความผิดที่จะตามมา และยังสามารถมองต่อไปได้ว่าการบุกรุกเข้าไปในเคหสถานที่พักอาศัยก็เป็นเสมือนการกระทำที่เริ่มต้นการไปก่อความผิดอื่นได้ เพราะเมื่อผู้กระทำความผิดบุกรุกสำเร็จแล้วทำผู้กระทำมีโอกาสมากขึ้นในการที่จะก่อความผิดเกิดขึ้น ดังนั้นการกำหนดให้ความผิดฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยจะเป็นการยับยั้งการกระทำความผิดที่มีเจตนาชั่วร้ายได้ส่วนหนึ่ง

เหตุผลของหลักการนี้เรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการลงโทษในหลักของการลงโทษเพื่อป้องกัน (Preventive Theory) คือเป็นการกำหนดความผิดและการลงโทษเพื่อข่มขู่ให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวและไม่กระทำเช่นนั้นอีก ทั้งตัวของผู้กระทำความผิดเองและบุคคลอื่นในสังคมให้เกรงกลัวและไม่กล้าที่จะกระทำความผิด

3) เพื่อให้ความคุ้มครองแก่ผู้ถูกระทำมากขึ้น

ความจำเป็นของการกำหนดความผิดเรื่องนี้ ซึ่งในมุมมองของผู้ถูกระทำหรือผู้เสียหาย การกำหนดให้การบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยเป็นความผิดอาญาแยกออกจากความผิดฐานบุกรุกธรรมดาเป็นการให้ความคุ้มครองมากขึ้นแก่เหยื่อหรือผู้เสียหาย เพราะบทบัญญัติการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยจะครอบคลุมไปถึงการลงโทษต่อเจตนาที่ร้ายกว่าการบุกรุกธรรมดา

นอกจากนี้ยังเป็นการให้ความคุ้มครองผู้เหยื่อในด้านความรู้สึก ความไว้วางใจและความปลอดภัย ความเป็นส่วนตัวในบ้านที่พักอาศัย สิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง และเป็นสิทธิที่เจ้าของสามารถที่จะควบคุมพื้นที่ส่วนตัวของตนเอง หรือการที่บุคคลมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะอยู่อย่างสันโดษโดยปราศจากการแทรกแซง การรบกวนจากบุคคลอื่น รวมทั้งเสรีภาพความเป็นส่วนตัวในสถานที่ที่พักอาศัยมากขึ้น และเป็นการลดความเสี่ยงที่จะเกิดภัยในสถานที่พักอาศัยของตนเอง โดยทำให้บุคคลรู้สึกเชื่อใจและรู้สึกว่าได้ได้รับความคุ้มครองมากกว่าเกิดอันตรายในสถานที่นั้น

ประการแรก ผู้เขียนเห็นว่าควรกำหนดเรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยนี้ยังไม่มี การแบ่งแยกการความผิดฐานบุกรุกระหว่างบุกรุกทั่วไปกับบุกรุกบ้านที่พักอาศัยแยกออกจากกันอย่างชัดเจน และการลงโทษผู้กระทำความผิดไม่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดอย่างแท้จริงและเหมาะสม ทั้งที่เป็นที่แน่ชัดว่าการที่ผู้กระทำได้เข้าไปในบ้านพักอาศัยของผู้อื่นนั้นอาจจะมีเจตนาร้ายแรงกว่าที่จะเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์ธรรมดาคือบุกรุกทั่วไป และยิ่งไปกว่านั้นอาจมีเจตนาที่

จะไปทำความผิดอื่นร่วมด้วยก็ได้ ฉะนั้นการบุกรุกบ้านพักอาศัยจึงสมควรที่จะได้ลงโทษมากกว่าการบุกรุกธรรมดา จึงมีความจำเป็นให้บัญญัติความผิดเพิ่มเติมจากเดิม ที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 364 บัญญัติว่า “ผู้ใด โดยไม่มีเหตุอันสมควรเข้าไป หรือ ซ่อนตัวอยู่ในสถาน อาคารเก็บรักษาทรัพย์ หรือ สำนักงานในความครอบครองของผู้อื่น หรือไม่ยอมออกไปจากสถานที่เช่นนั้น เมื่อผู้มีสิทธิที่จะห้ามมิให้เข้าไปได้ไล่ให้ออก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ” โดยบัญญัติเพิ่มเติม วรรคสอง เข้าไป

4.3 ลักษณะและรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการกำหนดให้การบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยเป็นความผิดแยกออกจากการบุกรุกธรรมดา

การกำหนดความผิดอาญาเรื่องบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยโดยศึกษาจากหลักในเรื่องดังกล่าวประกอบการศึกษาบทกฎหมายของต่างประเทศเห็นว่ารูปแบบในเรื่องของการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยที่จะสามารถกำหนดได้ ดังนี้

4.3.1 การกำหนดเป็นความผิดฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย

จะวิเคราะห์ถึงรูปแบบลักษณะของการกำหนดความผิดอาญาเรื่องบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย โดยกำหนดเป็นฐานความผิดใหม่ รวมถึงวิเคราะห์ประสิทธิภาพและผลกระทบของการกำหนดในรูปแบบดังกล่าว

1) รูปแบบลักษณะ

การกำหนดความผิดเรื่องบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย เป็นการกำหนดให้การบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยเป็นฐานความผิดขึ้นมาใหม่อีกฐานหนึ่งแยกต่างหากจากความผิดฐานบุกรุกทั่วไปที่เดิมมีอยู่ โดยจะเรียกว่าความผิดฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย ให้เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาในหมวดเดียวกันกับความผิดบุกรุก

รูปแบบของการกำหนดลักษณะเช่นนี้มีลักษณะใกล้เคียงกับรูปแบบการบัญญัติความผิดอาญาฐานบุกรุกเคหสถานที่มีการแบ่งแยกถึงสถานที่ที่บุกรุกที่พักอาศัยกับบุกรุกทั่วไปไว้ให้ชัดเจน อย่างสาธารณรัฐอินเดียและสาธารณรัฐสิงคโปร์ ที่เรียกลักษณะความผิดดังกล่าวว่าความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน “House Trespass” ดังที่ปรากฏอยู่ในมาตรา 442 แห่งประมวลกฎหมายอาญาของอินเดีย (The Indian Penal Code) และในมาตรา 442 แห่งประมวลกฎหมายอาญาสิงคโปร์ (Penal Code)

2) ประสิทธิภาพและผลกระทบ

การกำหนดให้ความผิดฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยแยกออกต่างหากเป็นฐานความผิดขึ้นมาใหม่ชื่อความผิดฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย จะทำให้เกิดความง่ายและความสะดวกในการทำความเข้าใจ เพราะว่าบทบัญญัตินี้ความผิดนี้จะแยกออกมาต่างหากอย่างชัดเจนจากความผิดฐานบุกรุกทั่วไป เพื่อที่จะไม่ให้เกิดความสับสนกับความผิดฐานบุกรุกทั่วไป

อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าความผิดฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยก็มีความเชื่อมโยงกับการกระทำความผิดบุกรุกบททั่วไปอยู่ ดังนั้นอาจจะก่อให้เกิดความสับสนในการนำไปปรับใช้ได้หากข้อเท็จจริงไม่เป็นที่แน่ชัดว่าเป็นการกระทำความผิดในฐานความผิดใด และทั้งการตั้งฐานความผิดขึ้นมาใหม่ก็อาจจะเป็นปัญหาในการกำหนดโทษของเหตุฉกรรจ์และอาจเป็นการกำหนดความผิดอาญาที่เกินความจำเป็นได้

4.3.2 การกำหนดเป็นเหตุฉกรรจ์

3) รูปแบบลักษณะ

การกำหนดความผิดอาญาเรื่องบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยรูปแบบนี้เป็นการกำหนดให้การบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยเป็นเหตุฉกรรจ์หรือเหตุที่ต้องทำให้ผู้กระทำความผิดรับโทษหนักขึ้นจากความผิดฐานบุกรุกธรรมดาทั่วไป วิเคราะห์ถึงประสิทธิภาพและผลกระทบของการกำหนดรูปแบบ ดังนี้

เนื่องจากการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยในหลักการกำหนดเหตุฉกรรจ์ที่ว่าการกระทำลักษณะเช่นนี้ผู้กระทำความผิดควรถูกตำหนิมากกว่าผู้ที่กระทำความผิดบุกรุกทั่วไป เนื่องจากการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัย เป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะที่ร้ายแรงกว่าการบุกรุกธรรมดาทั่วไป หรือมีพฤติการณ์ในการกระทำของผู้กระทำมีความร้ายแรงมากกว่ากรณีทั่วไป เนื่องจากการที่ผู้กระทำเข้าไปหรืออยู่ในสถานที่ใดที่โดยมิชอบเป็นการฝ่าฝืนและรบกวนต่อการครอบครองและใช้พื้นที่นั้นโดยปกติสุข ซึ่งทำให้ผู้ถูกบุกรุกมีความรู้สึกว่าตนเองหรือบริเวณพื้นที่ความเป็นส่วนตัวของตนเองไม่ปลอดภัย การที่ผู้กระทำประสงค์จะกระทำความผิดในการบุกรุกเข้าไปก็ถือเป็นความผิดที่มีความร้ายแรง เนื่องจากการกระทำความผิดที่มีความผิดเกิดขึ้นภายในพื้นที่ที่ผู้ถูกกระทำรู้สึกว่าจะตนเองปลอดภัยที่สุดในพื้นที่นั้น

นอกจากนี้ ยังเป็นไปตามหลักการกำหนดเหตุฉกรรจ์ที่ว่าการกระทำความผิดบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยจะสร้างความทุกข์ทรมานและความเสียหายที่มากกว่าการกระทำความผิดบุกรุกธรรมดาทั่วไป คือเป็นการกระทำความผิดที่ได้กระทำลงในเคหสถานที่พักอาศัยที่ผู้ถูกกระทำได้พักอยู่อาศัยโดยมีความไว้วางใจว่าเป็นสถานที่ที่ตนหรือบุคคลในครอบครัวจะได้รับความคุ้มครองและความปลอดภัย รวมทั้งเสรีภาพในความเป็นส่วนตัวที่ปราศจากการรบกวนจากบุคคลอื่น และ

เมื่อเกิดความเสียหายในสถานที่ดังกล่าวก็ย่อมสร้างความเสียหายและความทุกข์ทรมานที่มากกว่า และร้ายแรงกว่าการกระทำความผิดอันเกิดจากสถานที่ประเภทอื่น

ดังนั้น เรื่องการกำหนดโทษสำหรับความผิดกรรบกฤกเทศสถานที่พักอาศัยในฐานะที่เป็นเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานบกรุกจึงจำเป็นต้องระวางโทษที่สูงกว่าความผิดฐานบกรุกทั่วไป ซึ่งถือได้ว่าการบกรุกเทศสถานที่พักอาศัยเป็นเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น จากการเข้าไปโดยมิชอบเพื่อถือการครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือเพื่อการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น โดยปกคิสุขอันเป็นบพทรรรมดา เพียงแต่แค่พฤติการณ์หรือข้อเท็จจริงประกอบกรรบกฤกนั้นและทำให้การบกรุกมีความร้ายแรงมากขึ้น

2) ประสิทธิภาพและผลกระทบ

การกำหนดให้การบกรุกเทศสถานที่พักอาศัยเป็นเหตุฉกรรจ์หรือเป็นเหตุให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น จะสามารถทำให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นเพราะเป็นฐานความผิดที่มีพื้นฐานเช่นเดียวกับความผิดบกรุกธรรมดากว้ไป องค์ประกอบความผิดและรายละเอียดก็เชื่อมโยงกับความผิดฐานบกรุกทั่วไป ฉะนั้นแล้วกล่าวได้ว่าเมื่อมีการกระทำความผิดฐานบกรุกเทศสถานที่พักอาศัยขึ้นเป็นเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานบกรุก เมื่อมีการดำเนินคดีหรือการพิจารณาคดีหากข้อเท็จจริงฟังไม่ได้ว่าผู้กระทำความผิดกระทำถึงขนาดเป็นเหตุฉกรรจ์ ผู้กระทำก็จะมีควมรับผิดตามบททั่วไป และทั้งทำให้ความผิดหมวดความผิดบกรุกมีความรวดเร็วและเป็นระบบมากขึ้น โดยมีความผิดที่เป็นบพทวมผิดทั่วไปและความผิดเหตุฉกรรจ์เรียงกันตามลำดับที่จะช่วยให้ง่ายและสะดวกในการนำไปปรับใช้ ฉะนั้น การแก้ไขเพิ่มเติมสามารถกระทำได้ง่ายกว่าการกำหนดให้เป็นความผิดฐานใหม่

นอกจากนี้ยังอาจกล่าวได้ว่าการกำหนดให้การบกรุกเทศสถานที่พักอาศัยเป็นเหตุฉกรรจ์หรือเป็นเหตุให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นก็อาจทำให้เกิดความสับสนกับเหตุฉกรรจ์เดิมที่มีอยู่เดิมตามมาตรา 365 ได้ หากบัญญัติอยู่ในมาตราเดียวกันเป็นอนุมาตราเพิ่มขึ้นมาออกในมาตรา 365 อาจจะยากในการนำมาปรับใช้ได้กับทั้งที่จะเกิดปัญหาในการระวางโทษของความผิดโดยมีเหตุฉกรรจ์

4.3.3 รูปแบบที่เหมาะสมกับกฎหมายไทย

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบการกำหนดความผิดอาญาเรื่องการบกรุกเทศสถานที่พักอาศัยแล้วมีความเห็น อธิบายได้ดังนี้

ผู้เขียนเห็นว่ากรรบกฤกเทศสถานที่พักอาศัยเป็นเหตุฉกรรจ์หรือเหตุที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นจากความผิดบกรุกเดิมที่ใช้อยู่ เนื่องจากว่าการบกรุกเทศสถานที่พักอาศัยมีองค์ประกอบความผิดของฐานความผิด ไม่ว่าจะป็นองค์ประกอบภายใน องค์ประกอบภายนอก ฉะนั้นการบกรุกเทศสถานที่พักอาศัยก็มีพื้นฐานของการกระทำผิดมาจากฐานความผิด

บุกรุกทั่วไป แต่การบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยมีพฤติการณ์หรือเจตนาของการกระทำของผู้กระทำ มีความร้ายแรงมากกว่าการบุกรุกธรรมดา

ในส่วนของรูปแบบการกำหนดโดยให้เป็นเหตุฉกรรจ์นี้เป็นการให้ความคุ้มครองผู้เสียหายหรือเหยื่อ และผู้เขียนเห็นว่า การกำหนดความผิดเรื่องดังกล่าวเป็นเหตุฉกรรจ์ก็จะสามารถสะดวกต่อการนำไปปรับใช้และเพิ่มประสิทธิภาพของบทบัญญัติความผิดบุกรุกเดิมให้ครอบคลุมและเหมาะสมมากขึ้น ทั้งทำให้การลงโทษของการกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าวเป็นไปตามสัดส่วนแห่งความชั่วร้ายของผู้กระทำความผิดและความร้ายแรงของการกระทำความผิด

ประการที่สอง ตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยมีการกำหนดเหตุฉกรรจ์ของความผิดฐานบุกรุกไว้ในมาตรา 365 โดยปัจจุบันได้กำหนดประเภทของการกระทำที่เป็นเหตุฉกรรจ์หรือการกระทำที่ทำให้ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้นมี 3 ลักษณะ ได้แก่

- 1) โดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย
- 2) โดยมีอาวุธหรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป
- 3) ในเวลากลางคืน

โดยระวางโทษสำหรับความผิดฐานบุกรุกโดยมีเหตุฉกรรจ์ตามมาตรา 365 มีโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งเป็นโทษที่หนักกว่าโทษตามมาตรา 362 ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และความผิดฐานบุกรุกเคหสถานตามมาตรา 364 มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับการกำหนดเหตุฉกรรจ์เรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยนี้สามารถกำหนดได้ในอีกรูปแบบหนึ่ง คือกำหนดโดยแยกออกมาเป็นอีกมาตราหนึ่งแยกจากมาตรา 365 โดยจะกำหนดเป็นมาตรา 365/1 บัญญัติเพิ่มเติมมาจากบทบัญญัติมาตรา 365

ผู้เขียนเห็นว่าควรกำหนดเหตุฉกรรจ์เรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยนี้สามารถกำหนดเป็น โดยการกำหนดเหตุฉกรรจ์เรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยนี้สามารถกำหนดได้ในอีกรูปแบบหนึ่ง คือกำหนดโดยแยกออกมาเป็นอีกมาตราหนึ่งแยกจากมาตรา 365 โดยจะกำหนดเป็นมาตรา 365/1

ประการที่สาม ในส่วนของเรื่องการระวางโทษ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการกำหนดอัตราโทษสำหรับการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยกับบทบัญญัติของต่างประเทศแล้ว พบว่า อย่างเช่น สาธารณรัฐอินเดียและสาธารณรัฐสิงคโปร์ ได้บัญญัติถึงโทษเกี่ยวกับการบุกรุกไว้ตั้งแต่มาตรา 447 ถึงมาตรา 462 พิจารณาได้ดังนี้

มาตรา 448 ถึงมาตรา 452 บัญญัติโทษในความผิดฐานบุกรุกเคหสถาน (House-Trespass) ตามมาตรา 442 โดยแบ่งแยกได้ดังนี้ คือโทษในความผิดฐานบุกรุกเคหสถานทั่วไปที่มีโทษจำคุก

ไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000 รูปี หรือทั้งจำทั้งปรับตามมาตรา 448 แต่หากเป็นการบุกรุก
 เสนอสถานที่พักอาศัยเพื่อไปกระทำความผิดที่มีโทษประหารชีวิต ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก
 ตลอดชีวิตหรือจำคุกอย่างเข้มงวดไม่เกิน 10 ปี และมีโทษปรับตามมาตรา 449 หรือการบุกรุก
 เสนอสถานที่พักอาศัยนั้นเพื่อกระทำความผิดมีโทษจำคุกตลอดชีวิตผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษไม่เกิน
 10 ปี และมีโทษปรับตามมาตรา 450 หากเป็นการบุกรุกเสนอสถานที่พักอาศัยเพื่อกระทำความผิดใด ๆ
 ที่มีโทษจำคุกที่มีโทษความผิดฐานลักทรัพย์ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และมีโทษปรับ
 ตามมาตรา 451 ตอนท้าย และการบุกรุกเสนอสถานที่พักอาศัยอันได้กระทำความผิดหลังจากที่มีการ
 ตระเตรียมการที่จะทำร้ายร่างกาย ข่มขู่ หรือกักขังหน่วงเหนี่ยวผู้อื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก
 ไม่เกิน 7 ปี และมีโทษปรับตามมาตรา 452

มาตรา 453 ถึงมาตรา 455 บัญญัติโทษในฐานะซ่อนตัวอยู่เคหาสถาน (Lurking House-
 trespass) ตามมาตรา 443 และความผิดฐานบุกรุกโดยการทำลายเคหาสถาน (House-breaking) ตาม
 มาตรา 445 โดยแบ่งแยกได้ดังนี้ คือ โทษในความผิดกรณีทั่วไป มีโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และมีโทษ
 ปรับตามมาตรา 453 แต่หากเป็นการซ่อนตัวในเคหาสถานหรือการบุกรุกโดยการทำลายเคหาสถานที่พักอาศัย
 เพื่อไปกระทำความผิดอันมิใช่ความผิดฐานลักทรัพย์ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี และ
 มีโทษปรับตามมาตรา 454 แต่หากเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
 10 ปี และมีโทษปรับตามมาตรา 454 ตอนท้าย และความผิดการซ่อนตัวอยู่ในเคหาสถานที่พักอาศัย
 หรือการบุกรุกโดยการทำลายเคหาสถานที่พักอาศัยอันกระทำความผิดหลังจากที่มีการตระเตรียมการที่จะ
 ทำร้ายร่างกาย ข่มขู่ หรือกักขังหน่วงเหนี่ยวผู้อื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี และ
 มีโทษปรับตามมาตรา 455

มาตรา 456 ถึงมาตรา 460 บัญญัติโทษในความผิดฐานซ่อนตัวอยู่ในเคหาสถานที่พักอาศัย
 ในเวลากลางคืน (Lurking House-trespass by Night) ตามมาตรา 444 และความผิดฐานบุกรุก
 โดยการทำลายเคหาสถานที่พักอาศัยในเวลากลางคืน (House-trespass by Night) ตามมาตรา 446
 โดยแบ่งได้ดังนี้ คือ โทษในความผิดบุกรุกในกรณีทั่วไป มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี และมีโทษปรับ
 ตามมาตรา 456 แต่ถ้าหากเป็นการซ่อนตัวอยู่ในเคหาสถานที่พักอาศัยหรือการบุกรุกโดยการทำลาย
 เสนอสถานที่พักอาศัยเพื่อไปกระทำความผิดที่มีโทษความผิดฐานลักทรัพย์ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษ
 จำคุกไม่เกิน 5 ปี และมีโทษปรับตามมาตรา 457 แต่หากเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ ผู้กระทำ
 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 14 ปี และมีโทษปรับตามมาตรา 457 ตอนท้าย และหากเป็นการซ่อนตัว
 ในเคหาสถานหรือการบุกรุกโดยการทำลายเคหาสถานอันได้กระทำความผิดหลังจากที่มีการตระเตรียมการ
 ที่จะทำร้ายร่างกาย ข่มขู่ หรือกักขังหน่วงเหนี่ยวผู้อื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 14 ปี
 และมีโทษปรับตามมาตรา 458

นอกจากนี้ ยังมีข้อกำหนดโทษกรณีเป็นการทำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส หรือพยายามฆ่า หรือพยายามทำร้ายร่างกายในขณะที่มีการซ่อนตัวในเคหสถานที่พักอาศัยในเวลากลางคืนหรือทำลายเคหสถานที่พักอาศัยในเวลากลางคืนผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกอย่างเข้มงวดไม่เกิน 10 ปี และมีโทษปรับตามมาตรา 459 และหากความผิดฐานซ่อนตัวในเคหสถานที่พักอาศัยในเวลากลางคืนหรือทำลายเคหสถานที่พักอาศัยในเวลากลางคืนนั้นได้ร่วมกันทำลายหลายคน โดยไม่ว่าบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือหลายคนได้ฆ่าหรือพยายามฆ่า หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น โดยรู้เห็นร่วมกันของผู้ที่ซ่อนตัวอยู่ในเคหสถานที่พักอาศัยในเวลากลางคืนหรือทำลายเคหสถานที่พักอาศัยในเวลากลางคืน มีระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกอย่างเข้มงวดไม่เกิน 10 ปี และมีโทษปรับตามมาตรา 460

ผู้เขียนเห็นว่าควรกำหนดเหตุจูงใจเรื่องการบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยนี้สามารถกำหนดได้ในอีกรูปแบบหนึ่ง คือกำหนดโดยแยกออกมาเป็นอีกมาตราหนึ่งแยกจากมาตรา 365 โดยจะกำหนดเป็นมาตรา 365/1 และเพิ่ม โทษที่เหมาะสมเป็นการเพิ่มโทษสองในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดบุกรุกนั้น

เมื่อทราบถึงองค์ประกอบความผิดฐานบุกรุกตามกฎหมายต่างประเทศ และในองค์ประกอบความผิดฐานบุกรุกตามกฎหมายไทยแล้ว ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในเรื่องเสรีภาพในเคหสถาน จึงสรุปได้ว่า เมื่อพิจารณาศึกษาถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความผิดฐานบุกรุกเคหสถานซึ่งความครอบคลุมของบทบัญญัติกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับบทกฎหมายต่างประเทศแล้ว เห็นได้ว่าบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นการกำหนดความผิดอาญาฐานบุกรุกเคหสถานที่พักอาศัยของไทยไม่มีการแบ่งแยกออกจากฐานความผิดบุกรุกทั่วไปมีเฉพาะเอาไว้เหมือนอย่างเช่น ในบทกฎหมายของสาธารณรัฐอินเดีย สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐฝรั่งเศส เพราะเจตนารมณ์ของประเทศดังกล่าวนี้ต้องการป้องกันการรบกวนในสถานที่ดังกล่าวอันเป็นสถานที่ที่บุคคลเชื่อว่าเป็นสถานที่เดียวที่มีความอิสระความเป็นส่วนตัวของเจ้าของที่พักอาศัยนั้นมองว่าสภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม กล่าวคือ ผู้คนให้ความสำคัญสภาพถิ่นที่อยู่อาศัยมากขึ้น มีการก่อสร้างบ้านเรือนเพิ่มเติมมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคม และพร้อมแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมในแต่ละประเด็น